

УДК 32.001

Соколенко Ю. М.¹ Полковнікова С. М.²

¹асист. ЗНТУ

²студ. гр. БАД-538

ДЕРЖАВА ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТИТУТ ПОЛІТИКО-ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Держава виступає політичною формою організації суспільства, вона є основним інститутом політичної системи, що здійснює управління суспільством, охорону його економічної та соціальної сфери, культури.

Практично всі політологічні теорії визнають видатну роль держави у формуванні і здійсненні нею політики на внутрішній та міжнародній арені, у веденні збройної боротьби як одного з засобів державної політики.

Найкращим способом визначення сутності держави є її характеристика через сукупність складників або засад існування державності. Таким мінімальним засновком держави є триєдність народу, влади і території, де кожен з елементів має рівносильну іншим двом, але не самодостатню вартість. Також визначальними рисами сучасних держав є ще два компоненти - суверенітет і єдина мова та самоназва.

Держава має складну внутрішню структуру, що включає різноманітні державно-правові інститути, організації та установи, які наділені владними і управлінськими повноваженнями і які утворюють в сукупності державний механізм. У структурі державної влади виділяють представницькі органи, виконавчі та судові.

У державі, як у певний спосіб упорядкованому суспільстві, є значна кількість обов'язків і щодо окремого громадянина, і щодо суспільства в цілому. Ці обов'язки упорядковуються відповідно до функціонально-ролевого розподілу.

Історія держави - складний та багатогранний процес, опосередкований багатьма історичними й регіональними особливостями кожної епохи, специфікою локальних цивілізацій та іншими факторами. Устрій сучасних держав характеризує її форми: форми правління і форми територіального устрою. В них втілюється організація верховної влади, структура і порядок взаємовідносин вищих державних органів, службових осіб і громадян.

Революційні заворушення, зміни епох змінюють типи держави, розвивають її функції, змінюють форми влади і режими, але держава як політичний інститут залишається.

Світ об'єктивно все більше і більше потребує організації й управління, але інстанції світової влади, що могла б його організувати, немає.

Реальним шляхом інтернаціонального розвитку держави стала її участь в системі міжнародних організацій, в інтернаціоналізації демократичного процесу, а також подолання ізоляціонізму, відсталості, політичного й ідеологічного захисту ідеї особливої історичної винятковості будь-якої країни.

Таким чином, держава є найважливіший базовий інститут політичної системи суспільства, її владно-насиленницький характер впливає з її походження та соціального призначення в умовах соціально-неоднорідного суспільства. Акумулюючи в своїх руках владні повноваження, вона соціально-політично інтегрує все суспільство. В умовах глобалізації державам все складніше контролювати та спрямовувати інтернаціональні, економічні, культурні та інформаційні зв'язки.